

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

دایرہ مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمدۀ
نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

طی هفتهٔ منتهی به ۲۰/۰۲/۹۰۰۹

(شماره ۴۸)

۱۳۸۷ ماه اسفند

فهرست مندرجات

عنوان	صفحه
۱- آمریکا	۱
۲- منطقه یورو	۹
۳- ژاپن	۱۳
۴- انگلیس	۱۷
۵- طلا	۲۱
۶- نفت	۲۳

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

۱۳۸۷/۱۲/۲ هفته منتهی به

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

۲۰۰۹/۲/۲۰

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۲۰ فوریه	پنجشنبه ۱۹ فوریه	چهارشنبه ۱۸ فوریه	سه شنبه ۱۷ فوریه	دوشنبه ۱۶ فوریه	عنوان	جمعه ۱۳ فوریه
۰/۶۶۸۸۳		۱/۱۳	۰/۶۷۶۴۶	۰/۶۷۷۸۵	۰/۶۷۶۵۶	۰/۶۷۷۷۴	۰/۶۷۶۴۲	۰/۶۷۳۷۲	دلار به SDR	۰/۶۷۰۵۶
۱/۴۴۹۱	(۲)	-۱/۳۳	۱/۴۲۹۸	۱/۴۴۵۲	۱/۴۲۹۶	۱/۴۲۱۹	۱/۴۲۵۱	۱/۴۲۷۴	* لیره انگلیس	۱/۴۳۸۴
۱/۲۳۶۲	(۳)	۱/۵۷	۱/۲۵۵۶	۱/۲۵۰۸	۱/۲۵۷۵	۱/۲۶۰۸	۱/۲۶۵۱	۱/۲۴۴۰	دلار کانادا	۱/۲۳۴۹
۱/۱۶۰۶	(۱)	+۰/۵۷	۱/۱۶۷۳	۱/۱۵۵۶	۱/۱۷۴۳	۱/۱۷۷۶	۱/۱۶۷۹	۱/۱۶۱۲	فرانک سویس	۱/۱۶۱۵
۹۱/۰۴	(۵)	۲/۲۴	۹۳/۰۸	۹۳/۲۴	۹۴/۲۹	۹۳/۸۰	۹۲/۳۵	۹۱/۷۲	ین ژاپن	۹۱/۹۵
۱/۲۹۰۸	(۴)	-۱/۷۵	۱/۲۶۸۳	۱/۲۸۳۵	۱/۲۶۷۰	۱/۲۵۳۵	۱/۲۶۰۱	۱/۲۷۷۴	* یورو (پول واحد اروپایی)	۱/۲۸۶۵
۱/۴۹۵۱۵		-۱/۱۳	۱/۴۷۸۳۰	۱/۴۷۵۲۵	۱/۴۷۸۰۶	۱/۴۷۵۵۰	۱/۴۷۸۳۷	۱/۴۸۴۳۰	دلار به SDR	۱/۴۹۱۲۹
۹۲۵/۹۴		۴/۹۹	۹۷۲/۱۸	۹۹۶/۹۰	۹۸۰/۸۵	۹۷۲/۶۵	۹۶۸/۰۰	۹۴۲/۵۰	طلای لندن (هر اونس)	۹۳۵/۵۰
۹۲۷/۴۵		۵/۸۹	۹۸۲/۰۹	۱۰۰۵/۴۰	۹۷۳/۴۰	۹۸۰/۲۰	۹۶۹/۳۵	تعطیل	طلای نیویورک (هر اونس)	۹۳۷/۸۰
۴۴/۸۷		-۷/۴۰	۴۱/۵۵	۴۱/۸۹	۴۱/۹۹	۳۹/۵۵	۴۱/۰۳	۴۳/۳۱	نفت برنت انگلیس	۴۴/۸۱
۳۶/۹۱		۳/۳۳	۳۸/۱۴	۴۰/۰۳	۴۰/۱۸	۳۷/۴۱	۳۴/۹۳	تعطیل	نفت پایه آمریکا	۳۷/۵۱
۷۹۷۶		-۶/۱۶	۷۴۸۵	۷۳۶۶	۷۴۶۶	۷۵۵۶	۷۵۵۳	تعطیل	DOW-30 (بورس وال استریت)	۷۸۵۰
۷۸۵۰		-۳/۴۳	۷۵۸۱	۷۴۱۶	۷۵۵۸	۷۵۳۴	۷۶۴۶	۷۷۵۰	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۷۷۷۹
۴۵۰۵		-۶/۶۸	۴۲۰۴	۴۰۱۵	۴۲۱۵	۴۲۰۵	۴۲۱۷	۴۳۶۷	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۴۴۱۳
۴۲۲۹		-۵/۰۳	۴۰۱۷	۳۸۸۹	۴۰۱۸	۴۰۰۷	۴۰۳۴	۴۱۳۵	FTSE-100 (بورس لندن)	۴۱۹۰

۴۹ شماره

ر* هر واحد به دلار آمریکا

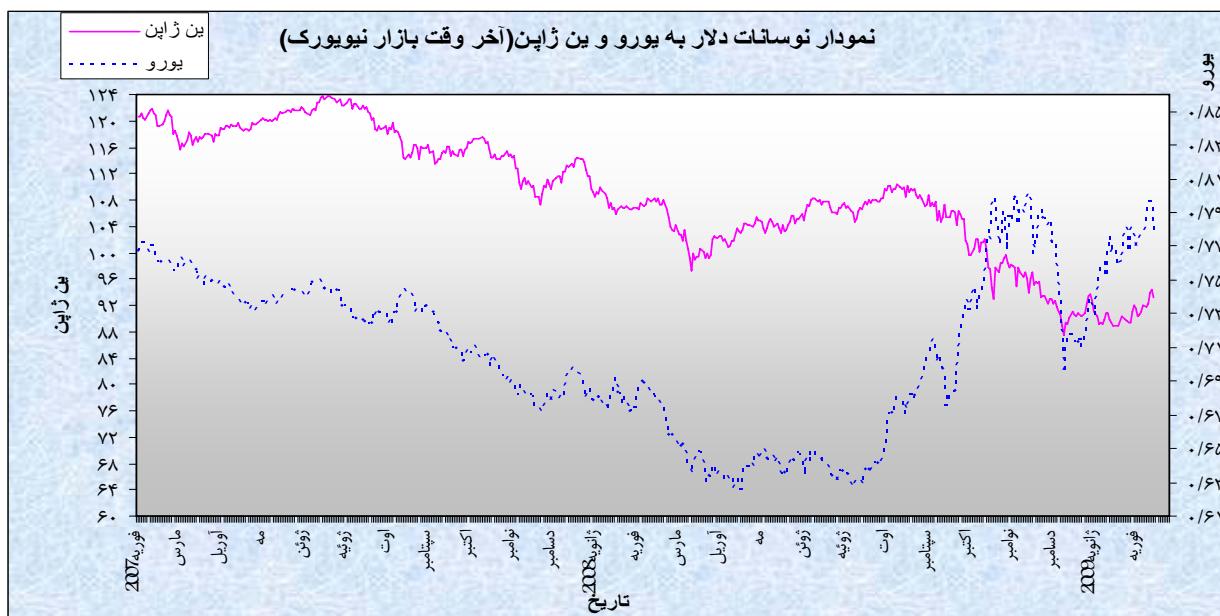
بسمه تعالی

۱- آمریکا

الف- نوسانات دلار

در هفته گذشته دلار در برابر تمام ارزهای عمده مورد بررسی ، تقویت شد. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ما قبل در برابر لیره انگلیس ، یورو و ین ژاپن ، بترتیب $1/33$ درصد ، $1/75$ درصد و $2/24$ درصد ، افزایش داشت . به نزههای آخر وقت بازار نیویورک ، در هفته گذشته هر دلار در محدوده $91/72-94/29$ ین و هر یورو در محدوده $1/2535-1/2835$ دلار در نوسان بود .

در هفته گذشته نوسانات دلار عمداً تحت تأثیر ارقام اقتصادی منتشره در آمریکا و سایر کشورهای عمده صنعتی ، هشدار مؤسسات رتبه بندي اعتباری نسبت به دورنمای عملکرد

اروپای شرقی ، برنامه دولت آمریکا برای کمک به بازار مسکن ، احتمال کمک مالی به کشورهای اروپای شرقی و برخی از عوامل دیگر قرار داشت . گروه ۷ در بیانیه اجلاس پایان هفته ما قبل خود اشاره ای به ترقی بی رویه یعنی نکرد . این امر ظاهراً به مفهوم عدم مخالفت آنان با ادامه ترقی یعنی تفسیر شد . ارقام منتشره در روز دوشنبه نیز حکایت از کاهش $\frac{2}{3}$ درصدی تولید ناخالص داخلی ژاپن در سه ماهه چهارم سال گذشته داشت . این کاهش ، شدیدترین کاهش در نوع خود از زمان بحران نفتی سال ۱۹۷۴ میلادی به بعد می باشد . انتشار این ارقام موجب فرار سرمایه ها به سوی یعنی و دلار به عنوان مأمن سرمایه گذاری شد . همچنین در روز دوشنبه رئیس بانک مرکزی اروپا گفت که اوضاع اقتصادی منطقه یورو بسیار نامساعد است . وی همچنین گفته بود که بانک مرکزی باید آماده اقداماتی جهت تقویت فعالیت های اقتصادی باشد . این اظهارات ، احتمال ادامه کاهش نرخ بهره کلیدی منطقه یورو از $\frac{2}{5}$ درصد در حال به $\frac{1}{5}$ درصد را تقویت کرد . از سوی دیگر در روز سه شنبه مؤسسه رتبه بندی اعتباری S&P نسبت به احتمال کاهش رتبه بدھیهای دولتی اوکراین هشدار داد . این امر نگرانیها نسبت به اوضاع مالی کشورهای اروپای شرقی و عواقب آن بر بانک های اروپای غربی را تشدید کرد . همچنین در بیانیه پایان هفته ما قبل گروه ۷ ، اشاره ای به ضعف بی رویه لیره در برابر سایر ارزها نیز نشده بود . موارد مذکور ، سبب شد تا در روز دوشنبه دلار در برابر یعنی کاهش و در برابر یورو و لیره انگلیس افزایش یابد . در روز سه شنبه مؤسسه رتبه بندی اعتباری Moody's Investor Services اعلام کرد بانک های اروپای شرقی و بانک های مادر آنان در اروپای غربی با خطر کاهش رتبه اعتباری مواجه می باشند . در همان روز مؤسسه رتبه بندی اعتباری Standard & Poor's نیز اعلام کرد که مشکلات فزاینده بانک های غربی در تأمین منابع مورد نیاز بانک های اروپای شرقی ، رتبه اعتباری هر دوی آنان را در معرض خطر قرار داده است . مهمترین بانک های غربی که در طی سالهای اخیر قسمت عمده از بخش بانکی اروپای شرقی را به تملک خود در آورده اند به شرح زیر می باشد :

نام بانک	ملیت بانک	میزان دارائی در اروپای شرقی
Uni Credit / Bank Austria	ایتالیا - اتریش	۱۰۰/۷ میلیارد یورو
Raiffeisen International	اطریش	۷۲/۷ میلیارد یورو
Erste Group Bank	اطریش	۷۲/۱ میلیارد یورو
Societe General	فرانسه	۵۹/۸ میلیارد یورو
KBC	بلژیک	۵۵/۸ میلیارد یورو
OTP	مجارستان	۳۸/۷ میلیارد یورو
Intesa Sanpaolo	ایتالیا	۳۴/۴ میلیارد یورو
Swedbank	سوئد	۲۷/۵ میلیارد یورو
ING	هلند	۲۶/۵ میلیارد یورو
Citibank	آمریکا	۲۵/۳ میلیارد یورو
Bayen LB/Hypo Group	آلمان - اتریش	۲۵/۲ میلیارد یورو
Commerzbank	آلمان	۲۳/۲ میلیارد یورو

همانطوریکه در فهرست بالا مشاهده می شود بانکهای بزرگ فعال در اروپای شرقی به استثنای سه بانک ، بقیه ملیت کشورهای منطقه یورو را دارند . به همین دلیل کاهش رتبه اعتباری بانک های اروپای شرقی و بانک های مادر آنان ، می تواند نگرانی نسبت به وضعیت بانک ها در منطقه یورو را تشدید نماید . از طرف دیگر در روز چهارشنبه دولت آلمان ، قانونی را برای ملی کردن بانکها ، تصویب کرد . در همان روز Commerz bank آلمان نیز اعلام کرد که در سال ۲۰۰۸ میلادی با زیان شدیدی مواجه گردید . دولت روسیه نیز در روز سه شنبه پیش بینی کرد که تولید ناخالص داخلی این کشور در سال ۲۰۰۹ میلادی ۲/۲ درصد کاهش یابد . این در حالی است که در طی چند

سال اخیر اقتصاد روسیه سالانه ۶-۷ درصد رشد داشته است حتی در سال ۲۰۰۸ نیز اقتصاد این کشور ۵/۶ درصد رشد داشت . نگرانی نسبت به دورنمای اقتصادی روسیه و ترس از ناتوانی شرکتهای این کشور در بازپرداخت ۵۰۰ میلیارد دلار از بدهیهای خارجی خود ، سبب شد تا برای اولین بار در ده سال گذشته و Standard&Poor's در ماه دسامبر سال گذشته ، Fitch در ماه فوریه سال جاری ، رتبه اعتباری بدهیهای دولتی روسیه را کاهش دهد . تولید ناخالص داخلی روسیه حدود ۱/۳ تریلیون دلار است . وابستگی اقتصادی روسیه به اروپا بیش از آمریکا است . به همین دلیل مشکلات اقتصادی روسیه به اقتصاد منطقه یورو بیش از اقتصاد آمریکا زیان وارد می نماید . موارد مذکور به همراه استعفای وزیر دارایی ژاپن در روز چهارشنبه و اعلام برنامه ۲۷۵ میلیارد دلار دولت آمریکا برای جلوگیری از مصادره خانه های در رهن ، سبب تقویت دلار در برابر یورو ، ین و برخی از ارزهای عمدۀ دیگر در روزهای سه شنبه و چهارشنبه شد . در روز پنجشنبه نگرانی نسبت به ضعف شدید اقتصادی ژاپن و کاهش محبوبیت دولت این کشور ، سبب ترقی دلار در برابر ین گردید . در این روز وزیر دارایی آلمان Peer Steinbrueck ، گفت در صورتیکه یکی از اعضای منطقه یورو با مشکل مالی رو به رو شود ، سایر کشورهای عضو ممکن است اجباراً به آن کمک نمایند . برخی از این اظهارات را دلیل بر تمايل آلمان برای کمک به کشورهای اروپایی شرقی تلقی کردند . در روز جمعه در قبل از شروع اجلاس روز یکشنبه گروه ۲۰ در برلین ، وزیر خارجه آلمان تأیید کرد که تصمیم گیری در مورد کمک به کشورهای بحران زده منطقه یورو ، شروع شده است . در روز جمعه شایعاتی مبنی بر احتمال ملی کردن برخی از بانک های بزرگ آمریکا منتشر شد . موارد مذکور موجب ضعف دلار در برابر یورو و برخی از ارزهای عمدۀ دیگر در روزهای پنجشنبه و جمعه گذشته شد . در روز چهارشنبه دولت چین اعلام کرد که بطور روز افزونی از حدود ۲/۰ تریلیون دلار از ذخایر ارزی این کشور برای حمایت از رشد اقتصاد داخلی و توسعه محدوده فعالیت شرکتهای چینی در خارج استفاده خواهد کرد . دولت چین با این سرمایه گذاریها تا حدود زیادی تأمین دراز مدت انرژی و مواد

اولیه برای کارخانه های این کشور را تضمین خواهد کرد . فقط در روزهای اخیر برعی از تصمیمات سرمایه گذاری که با استفاده از ذخایر ارزی چین صورت گرفت به شرح زیر می باشد :

- شرکت دولتی آلومینیوم سازی Chinalco چین تصمیم گرفت حدود ۱۹/۵ میلیارد

دلار در شرکت Rio Tinto Ltd ، سومین شرکت بزرگ تولید کننده سنگ آهن ،

سرمایه گذاری کند .

- شرکت دولتی Minmetal چین با پرداخت ۱/۷ میلیارد دلار برای خرید سهام شرکت

استرالیایی OZ Minerals Ltd ، دومین شرکت بزرگ تولید کننده روی ، موافقت

کرد .

- بانک دولتی China Development Bank چین ، با اعطای یک وام ۲۵ میلیارد

دلاری به دو شرکت روسی موافقت کرد . این وام باید به صورت نفت به چین بازپرداخت

شود .

- در روز چهارشنبه ۱۸ فوریه شرکت استرالیایی Fortescue Metal Group استرالیا

(تولید کننده سنگ آهن) اعلام کرد که مشغول مذاکره با

China Investment Group (شرکت سرمایه گذاری دولتی ۲۰۰ میلیارد دلاری

چین) در مورد فرصتهای سرمایه گذاری می باشد .

روی آوردن چین به چنین سرمایه گذاریهایی به مفهوم خروج تدریجی قسمت قابل توجهی از

سرمایه های این کشور از اوراق قرضه دولتی آمریکا است . این امر می تواند تأثیرات منفی قابل

توجهی بر ارزش دلار در ماهها و یا احتمالاً سال های آینده باقی بگذارد .

ب- بازار پولی داخلی

با توجه به ضعف شدید اقتصاد آمریکا و منفی بودن رشد تورم ، به احتمال بسیار زیاد نرخ بهره کلیدی وجوه فدرال درماههای آینده در سطح ۰/۲۵-۰ درصد بلا تغییر باقی خواهد ماند .

جدول نرخهای بهره سپرده سه ماهه(به درصد)

نوع ارز	متوسط هفته منتهی به ۳۰ فوریه	متوسط هفته منتهی به ۱۳ فوریه	متوسط هفته منتهی به ۶ فوریه	متوسط هفته منتهی به ۳۰ ژانویه
دلار آمریکا	۱/۲۵	۱/۲۳۱	۱/۲۳۶	۱/۱۷۹
یورو	۱/۸۹۹	۱/۹۷۳	۲/۰۳۵	۲/۱۱۷
ین ژاپن	۰/۶۳۴	۰/۶۴۳	۰/۶۶۲	۰/۶۷۹
لیره انگلیس	۲/۰۷	۲/۰۸	۲/۱۵	۲/۱۷

ج- اقتصاد داخلی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته ، خالص جریان سرمایه به آمریکا از $\frac{۳}{۳} ۶۱$ میلیارد دلار در ماه نوامبر به $۷۴/۰$ میلیارد دلار درماه دسامبر افزایش یافت . افزایش خرید اوراق قرضه دولتی و غیر دولتی آمریکا ، از علل اصلی افزایش جریان سرمایه به آمریکا بود . خالص جریان سرمایه به آمریکا در ماه دسامبر بیش از کسری تجاری $\frac{۹}{۹} ۳۹$ میلیارد دلاری همان ماه این کشور بوده است . حجم عظیمی از سرمایه های خارجیان ، به صورت ذخایر ارزی کشورها و یا سرمایه های بخش خصوصی ، در اوراق قرضه دولتی آمریکا سرمایه گذاری شده است . این سرمایه گذاریها سبب می شود تا دولت آمریکا بتواند کسری بودجه خود را با نرخ بهره نسبتاً پایین تأمین مالی نماید . کل سرمایه گذاری برخی از مهمترین کشورهای سرمایه گذار در اوراق قرضه دولتی آمریکا در ماههای اکتبر ، نوامبر و دسامبر به شرح زیر می باشد :

ارقام به میلیارد دلار

نام کشور	اکتبر	نوامبر	دسامبر
چین	۶۵۲/۹	۶۸۱/۹	۶۹۶/۲
ژاپن	۵۸۲/۰	۵۷۷/۵	۵۷۸/۳
انگلیس	۳۵۷/۲	۳۵۶/۵	۳۵۵/۹
*مراکز بانکی کارائیب	۲۱۹/۳	۲۲۰/۸	۲۱۳/۳
کشورهای صادرکننده نفت	۱۸۷/۶	۱۹۸/۰	۱۹۷/۰
برزیل	۱۳۴/۵	۱۲۹/۶	۱۲۰/۵

البته با توجه به رشد مداوم و شدید کسری بودجه دولت آمریکا، ممکن است در ماههای آینده تمایل به سرمایه گذاری در اوراق قرضه دولتی کاهش یابد. حتی احتمال دارد برخی از کشورها نظیر چین، ذخایر ارزی خود را از اوراق قرضه آمریکا بتدريج خارج نمایند و آن را صرف سرمایه گذاری مستقیم در معادن و کارخانجات سایر کشورها بنمایند. تولیدات صنعتی آمریکا پس از ۲/۴ درصد کاهش ماهانه در ماه دسامبر سال گذشته، در ماه ژانویه سال جاری بطور ماهانه ۱/۸ درصد و بطور سالانه ۱۰/۰ درصد کاهش یافت. نرخ بهره برداری از ظرفیت تولیدی صنایع از ۸۱/۰ درصد در ماه ژانویه ۲۰۰۸ و ۷۳/۳ درصد در ماه دسامبر همان سال، به ۷۲/۰ درصد در ماه ژانویه سال جاری کاهش یافت. ادامه کاهش نرخ بهره برداری ظرفیت تولیدی، می‌تواند ادامه تولید در بسیاری از مراکز تولیدی را با مشکل مواجه نماید. خانه‌های شروع به ساخت به نرخ سالانه پس از ۱۴/۵ درصد کاهش ماهانه در ماه دسامبر سال گذشته، در ماه ژانویه همان سال جاری نسبت به ماه ما قبل ۱۶/۸ درصد و نسبت به ماه مشابه سال قبل ۵۶/۲ درصد کاهش یافت و به سطح ۴۶۶ هزار دستگاه رسید.

* شامل باهاما، برمودا، جزایر کیمن، آنتیل هلنند و پاناما

ناتوانی صاحبان مسکن در بازپرداخت اصل و فرع بدھیها و به تبع آن مصادره خانه های آنها ، موجب کاهش شدید قیمت مسکن در بازار گردیده است . همین امر در کاهش شدید خانه های شروع به ساخت ، در ماههای اخیر بسیار مؤثر بود . در روز چهارشنبه گذشته دولت آمریکا برنامه ای ۲۷۵ میلیارد دلاری برای توقف مصادره خانه های در رهن ارائه داد . این برنامه در صورت موفقیت ، می تواند تا حدودی از سیر نزولی قیمت در بخش مسکن بکاهد . کاهش های مداوم قیمت مسکن ، از علل اصلی قصور در پرداخت وامهای رهنی و به تبع آن بحران مالی در آمریکا و سایر نقاط جهان بوده است .

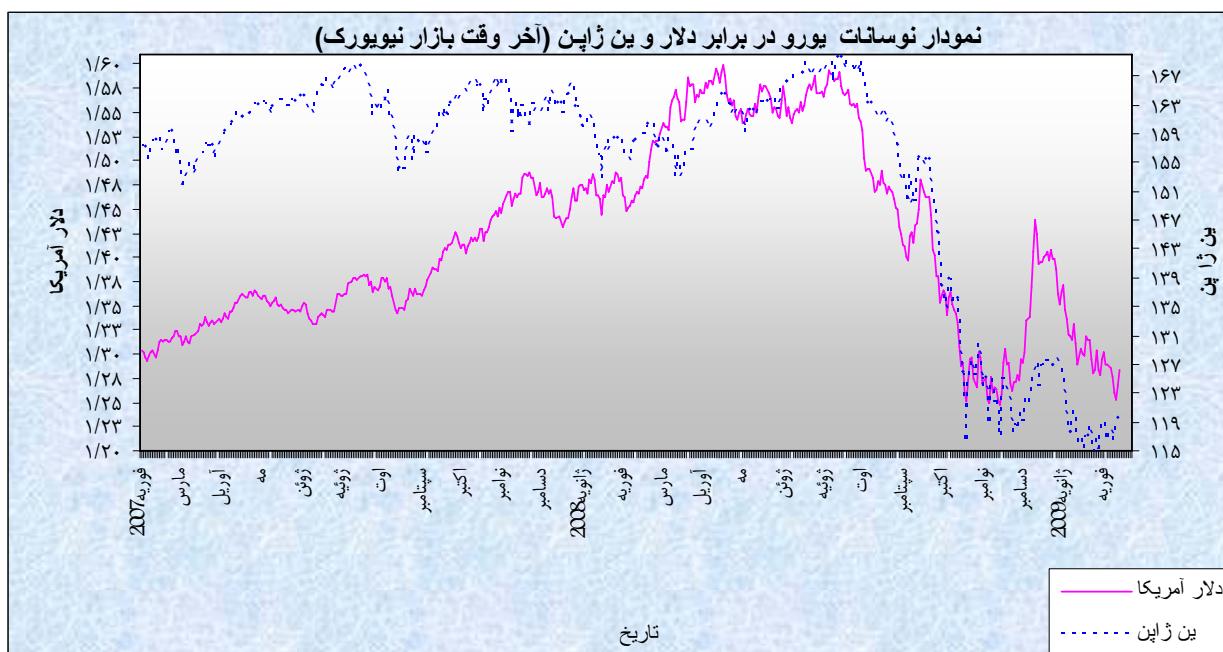
عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا													
ژانویه	دسامبر	نومبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئنیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ماه	شاخصهای اقتصادی
۷/۶	۷/۲	۶/۸	۶/۵	۶/۱	۶/۱	۵/۷	۵/۵	۵/۵	۵/۵	۵/۱	۴/۸	نرخ بیکاری(به درصد)	
	-۳۹/۹	-۴۱/۶	-۵۷/۱۹	-۵۶/۵۶	-۵۹/۰۸	-۶۱/۳۱	-۵۸/۸	-۵۹/۲	-۶۰/۵	-۵۶/۵	-۶۱/۷	موازنۀ تجارتی(به میلیارد دلار)	
	-۲	-۰/۶	۱/۵	-۴/۱	-۰/۱	۰/۳	۰/۳	-۰/۲	-۰/۷	۰/۲	-۰/۷	درصد تغییرات ماهانۀ تولیدات صنعتی	
	-۰/۱	۱/۱	۳/۷	۴/۹	۵/۴	۵/۶	۵/۰	۴/۲	۳/۹	۴	۴	تغییر سالانه در شاخص قیمت صرف کننده(به درصد)	
سه ماهه چهارم ۲۰۰۸				سه ماه سوم ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول		رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	
-۳/۸				-۰/۵			۲/۸			۰/۹			

۲- منطقه یورو

الف- نوسانات یورو

در هفته گذشته، یورو در برابر تمام ارزهای مورد بررسی به استثنای ین ژاپن تضعیف گردید. متوسط ارزش یورو در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ما قبل ۱/۷۵ درصد کاهش یافت. به نزخهای پایان وقت بازار نیویورک ، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۲۸۳۵-۱/۲۵۳۵ دلار معامله گردید.

نوسانات ارزش یورو طی هفته گذشته ، بطور عمدۀ تحت تأثیر وضعیت بخش بانکی، نوسانات بازار سهام ، معاملات سوداگرانه و برخی موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه مؤسسه رتبه بندی S&P هشدار داد که ممکن است بدلیل مسائل مربوط به استمهال وامها، رتبه اعتباری اوراق دولتی در اوکراین را مورد تجدیدنظر نزولی قرار دهد. پیش از این هم کاهش رتبه اعتباری در برخی کشورهای شرق اروپا رخ داده بود و به همین دلیل بانکهای بزرگ فعال در این منطقه دچار نگرانی شدند. گزارش منتشره ای نیز حاکی از آن بود که اقتصاد ژاپن در سه ماهه پایانی سال گذشته میلادی با افت شدید و کم سابقه ای مواجه شده بود. این موارد به ریسک گریزی در بازارهای مالی

دامن زد که بدنبال آن شاخص سهام اروپایی افت نمود. در روز سه شنبه مؤسسه رتبه بندی Moody's اعلام کرد که احتمال و خیم تر شدن اوضاع اقتصادهای نوظهور اروپایی از دیگر مناطق بیشتر است و همین می تواند موجب افت رتبه اعتباری بانکهای شرق اروپا و شرکای غرب اروپایی آنان شود. گزارش‌های مالی بانکهای اروپایی در روز چهارشنبه بر نگرانیها نسبت به اوضاع این بخش افزود. بانک فرانسوی Societe Generale سود اندکی را گزارش نمود، در حالیکه بانک آلمانی Commerzbank و بانک هلندی ING با زیان مواجه شدند. روند نزولی شاخصهای سهام نیز ادامه داشت. بنابر دلایل یادشده، ارزش یورو در برابر دلار در سه روز اول هفته کاهش پیدا نمود. در روز پنجشنبه ارزهای اروپای شرقی که به دلیل نگرانیهای اخیر نسبت به وضعیت بخش بانکی کاهش یافته بودند، تاحدی تقویت شدند. از سوی دیگر، انتشار پاره ای گزارش‌های مالی بهتر از انتظار از سوی برخی شرکتها موجب تقویت بازار سهام گردید. بنابر دلایل فوق یورو در برابر دلار تقویت شد. در اوایل روز جمعه بوقت بازار لندن، ادامه نگرانیها نسبت به بخش بانکی بر یورو فشار نزولی وارد کرد. اما در ادامه معاملات این روز سخنان آقای Steinmeier، وزیر امور خارجه آلمان، منتشر گردید که گفته بود فرایند بررسی راههای ممکن برای کمک کشورهای قویتر به کشورهای ضعیف تر منطقه یورو آغاز شده است. پیش از این اظهارات وی، وزیر اقتصاد آلمان نیز از بررسی تدبیر ممکن برای نجات اقتصاد برخی کشورهای منطقه یورو سخن به میان آورده بود. این سخنان تاحدی در بازار ارز لندن خوبی‌بینی بوجود آورد و سبب شد که روند نزولی یورو برگشت نموده و در پایان این روز نرخ برابری این ارز در برابر دلار نسبت به زمان مشابه در روز قبل تغییر چندانی نشان ندهد.

ب - بازار پولی

ارقام اقتصادی منتشره مربوط به دو بخش کارخانه‌ای و خدمات در هفته گذشته مؤید ادامه وضعیت رکودی در منطقه یورو می‌باشد. برهمنی اساس بسیاری از تحلیل گران انتظار دارند که بانک مرکزی اروپا در نشست آینده خود (ماه مارس) نرخ بهره کلیدی را 0.5% درصد کاهش داده و آن را به 1.5% درصد برساند.

ج - وضعیت اقتصادی

کسری حساب تجاری منطقه یورو از $5/8$ میلیارد یورو در ماه نوامبر به 0.7 میلیارد یورو در ماه دسامبر کاهش یافت. میزان صادرات از $120/2$ میلیارد یورو در ماه نوامبر به $113/8$ در ماه دسامبر و میزان واردات از $114/5$ به $126/0$ میلیارد یورو کاهش پیدا کرد. همانگونه که ملاحظه می‌شود در ماه دسامبر صادرات و واردات بطور توانان با کاهش مواجه شده اند اما میزان کاهش صادرات $5/3$ درصد) از کاهش واردات ($9/1$ درصد) کمتر بوده و همین سبب بهبود تراز تجاری در این ماه شده است. همچنین اقتصاد منطقه یورو در کل سال 2008 با کسری تجاری به میزان $32/1$ میلیارد یورو مواجه گردید در حالیکه در سال 2007 از $15/8$ میلیارد یورو مازاد برخوردار بود. شاخص فعالیت بخش کارخانه‌ای منطقه یورو از $38/3$ در ماه ژانویه به $36/2$ در ماه فوریه کاهش پیدا کرد در حالیکه پیش‌بینی می‌شد این شاخص در ماه فوریه به $38/5$ بالغ گردد. شاخص فعالیت بخش خدمات نیز از $42/2$ در ماه ژانویه به $38/9$ در ماه فوریه تنزل پیدا نمود. میزان پیش‌بینی شده برای این شاخص در ماه فوریه $42/4$ بود. ارقام ماه فوریه برای هر دوشاخص ذکر شده پایین‌ترین رقم تاریخی آنها می‌باشد.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو

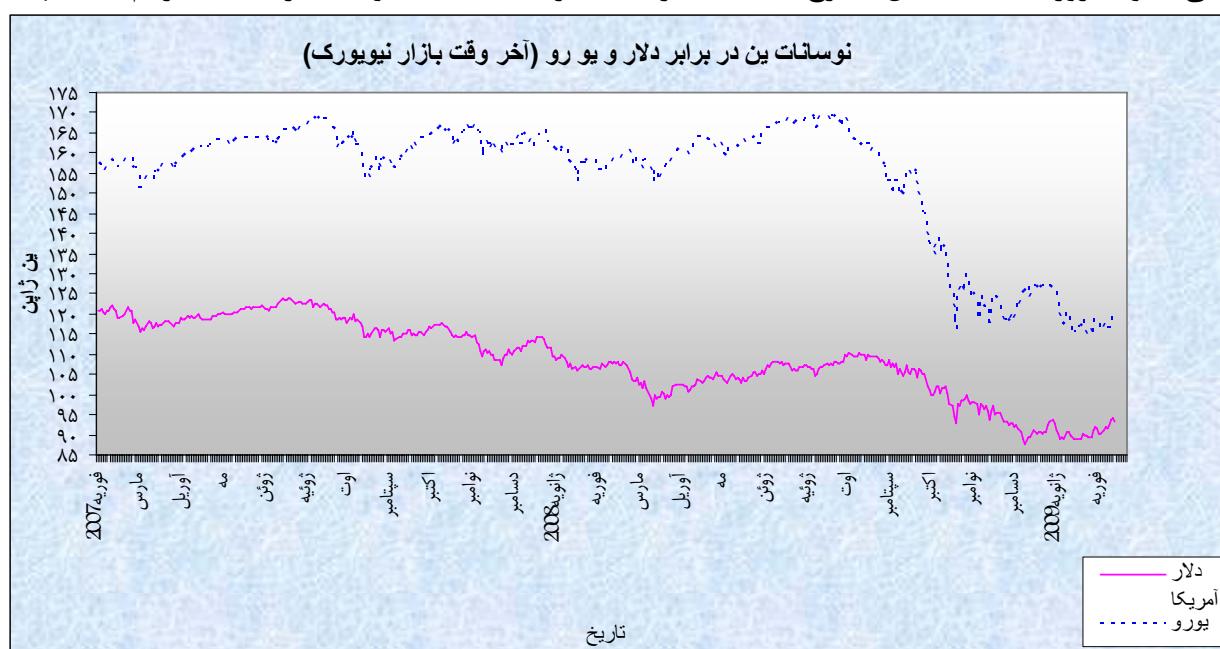
سال ۲۰۰۸												شاخصهای اقتصادی
ژانویه	دسامبر	نومبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئنیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	ماه	
۸	۷/۹	۷/۷	۷/۶	۷/۵	۷/۴	۷/۴	۷/۳	۷/۲	۷/۱			نرخ بیکاری(به درصد)
-۰/۹۵	-۷/۳۸	۰/۶۷	-۶/۶۰	-۱۴/۱۰	۳/۶۳	۰	۷/۲۹	۳/۵۷	-۲/۱۷			موازنۀ تجارتی(به میلیارد دلار)
-۱/۸	-۲/۴	-۲/۲	-۱/۷	-۱/۸	۰/۸	-۰/۲	-۰/۱	-۱/۹	۰/۸۸	-۰/۶۰		درصد تغییرات ماهانۀ تولیدات صنعتی
۱/۱	۱/۶	۲/۱	۳/۲	۳/۶	۳/۸	۴/۰	۴/۰	۳/۷	۳/۳	۳/۶		تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده(به درصد)
سه ماهه چهارم		۲۰۰۸ سه ماهه سوم		۲۰۰۸ سه ماهه دوم		۲۰۰۸ سه ماهه اول						رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
-۱/۲		۰/۶		۱/۴		۲/۱						

۳-ژاپن

الف-نوسانات ین

در هفته گذشته، ین ژاپن در برابر تمام ارزهای عمدۀ تضعیف گردید. متوسط ارزش ین در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۲/۲۴ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۹۱/۷۲-۹۴/۲۹ ین معامله گردید.

با پایان اجلاس وزیران دارایی و روسای بانکهای هفت کشور صنعتی بزرگ جهان (G7) در روم، حداقل در خصوص وضعیت مبادلات ارزی، نتیجه خاصی در بر نداشت. در بیانیه پایانی، از اقدامات مالی چین و ادامه سیاست انعطاف ارزی این کشور استقبال شد اما نکته جالب توجه آنکه، اشاره ای به کاهش ارزش پوند و یا تقویت شدید ین ژاپن نگردید. روز دوشنبه در ژاپن، میزان رشد اقتصادی (GDP) سه ماهه چهارم اعلام شد و این میزان با کاهش مجدد به رقم ۳/۳-درصد رسید که پایین ترین رشد تولید ناخالص داخلی این کشور از سال ۱۹۷۲ و کمترین میزان در بین سایر کشورهای صنعتی در شرایط فعلی بحران اقتصادی محسوب می شود. روز جمعه ماقبل، طرح ۷۸۷ میلیاردی محرك اقتصادی دولت آمریکا، علیرغم مخالفتهاي

سرسختانه ای که از سوی جمهوریخواهان به آن بود، در کنگره آمریکا به تصویب رسید. لازم به ذکر است که بازارهای آمریکا به مناسبت روز رئیس جمهور در روز دوشنبه تعطیل بودند. در روز سه شنبه بازارهای ارز به دلیل تعطیلات روز قبل ایالات متحده، آرام و کم تحرک بودند اما بازارهای سهام منطقه آسیا با افت قیمت همراه شدند و شاخص بازارهای اروپا نیز در روند نزولی قرار گرفت. دلار آمریکا پس از یک روز حرکت آرام و کم حجم، روز سه شنبه بار دیگر تقویت شد و در برابر یورو قیمت به نرخ $1/2550$ رسید که پایین ترین سطح برابری یورو-دلار از ابتدای دسامبر گذشته محسوب می شود . در استرالیا، صورتجلسه (Minutes) کمیته سیاستگذاری پولی بانک مرکزی (RBA) از آخرین نشست این کمیته در ماه فوریه که در نهایت به کاهش 100 واحدی نرخ بهره کلیدی (تعديل نرخ بهره به رقم $3/25$) انجامید، منتشر گردید. در این صورتجلسه مشخص گردید که به دلیل و خامت اوضاع اقتصاد جهانی، کاهش رتبه اعتبار اوراق قرضه دولتی این کشور از سوی نهاد های اعتبار سنجدی بین المللی و چشم انداز کاهش تورم، بانک مرکزی رای به کاهش شدید نرخ بهره داده است . با این حال، این گزارش تاکید می کند که اقتصاد داخلی استرالیا نسبت به سایر کشورهای همتراز خود بهتر و قوی تر است. با انتشار این گزارش، دلار استرالیا و دلار نیوزیلند در روز سه شنبه تضعیف شدند. روز چهارشنبه ، دلار به حرکت سعودی خود ادامه داد و بازارها بار دیگر شاهد تقویت دلار آمریکا، طلا و اوراق قرضه و در مقابل سقوط قیمت سهام بودند. ، زوج یورو دلار بیشترین کاهش را طی نوسانات قیمت در بازار ارز آسیا داشت زیرا از روز سه شنبه تا صبح روز چهارشنبه، قیمت از سطح $1/2810$ به نرخ $1/2563$ سقوط کرد. مهمترین علت شکل گیری تمایلات منفی برای یورو، توجه مجدد بازار به کاهش رتبه اعتباری اوراق قرضه برخی از کشورهای اروپایی و بانکهای مرکزی، خصوصاً ایرلند، بود (شرکت رتبه بندی Moody نسبت به بررسی مجدد رتبه اعتباری برخی از کشورها هشدار داد . (با این حال در بازار اروپا و پس از اعلام بهتر از حد انتظار میزان درآمدهای برخی از بانکهای اروپایی، روند نزولی یورو تا حدی متوقف شد. روز پنجم شنبه حرکت سعودی دلار در بازار آسیا اندکی کاهش یافت :یورو دلار که پیشتر تا نرخ $1/2529$ کاهش یافته بود، با صعود به سطح $1/2595$ بازگشت دلار ین نیز از سطح $93/96$ به محدوده $93/40$ کاهش یافت. شاخصهای سهام آسیا افزایش

یافت و شاخص Nikkei رشدی در حدود یک درصد را تجربه نمود. روز جمعه شاخص سهام Nikkei به میزان ۱/۹ درصد کاهش یافت و حرکت صعودی ین باز دیگر در برابر ارزهای اصلی آغاز شد. آقای بولارد، رئیس بانک مرکزی استرالیا (RBA) در مذاکراتی که در روز جمعه با نمایندگان مجلس این کشور داشت، خوبی‌بینی خود را از وضعیت اقتصادی استرالیا در شرایط بحران کنونی جهانی بیان نمود. وی اظهار داشت، اقداماتی که توسط بانک مرکزی صورت گرفته، اقتصاد کشور را در موقعیت خوبی تا پایان سال جاری قرار خواهد داد. وی همچنین گفتہ است نیازی به کاهش میزان نرخ بهره تا سطوحی که هم اکنون ایالات متحده و انگلیس نرخهای خود را تعدیل کرده اند، وجود ندارد. علی رغم این سخنان، دلار استرالیا تضعیف شد و زوجهای دلار استرالیا به دلار امریکا و دلار استرالیا به ین ژاپن تحت فشار نزولی قرار گرفتند.

ب- اقتصاد داخلی

همانطور که انتظار میرفت، بانک مرکزی ژاپن (BoJ) میزان نرخ بهره بانکی خود را بدون تغییر رقم ۱۰/۰ درصد ثبت کرد. عدم ثبات سیاسی در کابینه دولت ژاپن نگرانی هایی را در خصوص ناتوانی دولت برای مقابله با مشکلات اقتصاد داخلی و جهانی بوجود آورده و در نتیجه، ین را تحت فشار نزولی در برابر دلار آمریکا قرار داده است. کناره گیری آقای ناکاگاوا، وزیر دارایی ژاپن، پس از رسوایی نشست G7، ناکامی دیگری برای دولت متزلزل نخست وزیر آبه محسوب می شود. از آنجاییکه ین همواره نقش سنتی ارز مطمئن را داشته است، حرکت نزولی اخیر ین چندان پایدار نخواهد بود هرچند که باید در انتظار شروع یک فرصت در ایجاد یک حرکت نزولی برای ین باشیم.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن

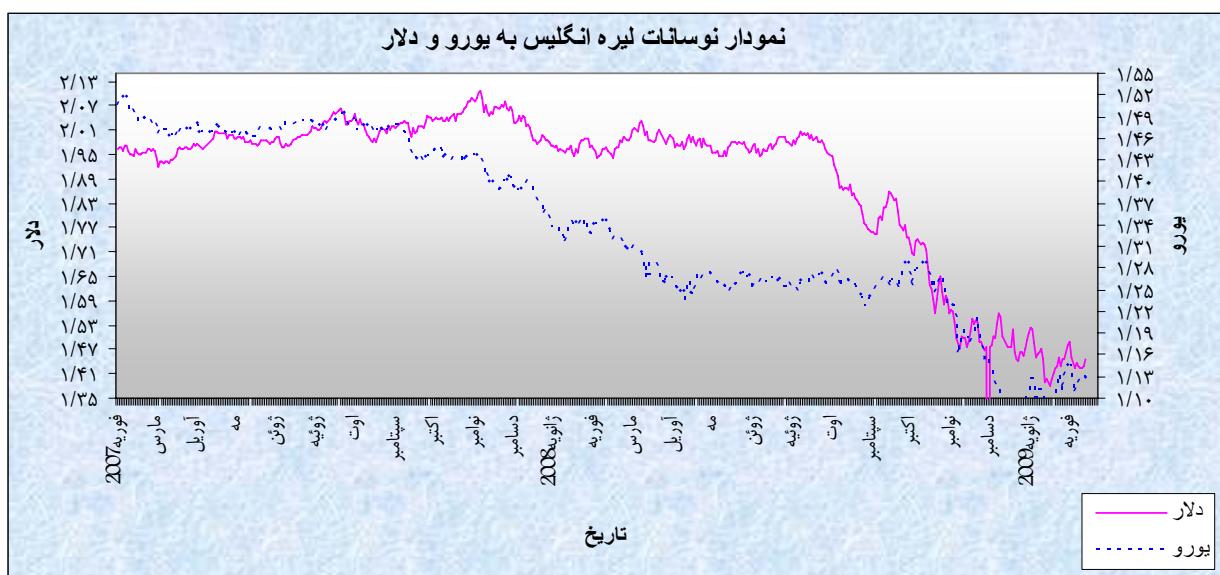
سال ۲۰۰۸												ماه شاخصهای اقتصادی
دسامبر	نومبر	اکتبر	سبتمبر	اوت	ژوئنیه	ژوئن	م	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	
۴/۴۰	۳/۹۰	۳/۷۰	۴/۰۰	۴/۲۰	۴/۰۰	۴/۱۰	۴/۰۰	۴/۰۰	۳/۸۰	۳/۹۰	۳/۸۰	نرخ بیکاری(به درصد)
-۳/۰۵	-۲/۳۱	۰/۷۳	۰/۹۰	-۳/۰۹	۲/۱۷	۲/۳۶	۵/۰۷	۶/۱۸	۱۲/۴۱	۹/۶۶	۰/۸۰	موازنۀ تجارتی(به میلیارد دلار)
-۹/۶۰	-۸/۱۰	-۳/۱۰	-۲/۳۰	-۳/۵۰	۰/۹۰	-۲/۲۰	۲/۸۰	-۰/۲۰	-۳/۴۰	۱/۶۰	-۲/۲۰	در صد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
۰/۴۰	۱/۰۰	۱/۷۰	۲/۱۰	۲/۱۰	۲/۳۰	۲/۰۰	۱/۳۰	۰/۸۰	۱/۲۰	۱/۰۰	۰/۷۰	تغییر سالانه در شاخص قیمت صرف کننده(به درصد)
سه ماهه چهارم			سه ماهه سوم			سه ماهه دوم			سه ماهه اول			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
			-۰/۵			-۲/۴			۳/۲			

۴- انگلیس

الف- نوسانات لیره

در هفته گذشته، استرلینگ در برابر دلار امریکا و فرانک سویس تضعیف شد اما در برابرین، یورو و دلار کانادا با افزایش ارزش روبرو گردید. متوسط ارزش لیره در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار $1/33$ درصد کاهش داشت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده $1/4219$ تا $1/4452$ دلار معامله گردید.

روز دوشنبه در بازار سهام، قیمتها با کاهش همراه شدند و در مقابل، طلا به روند صعودی خود ادامه داد. علیرغم حجم کم معاملات، دلار آمریکا در برابر تمامی ارزهای اصلی تقویت شد از سوی دیگر، ادامه کاهش انتظارات تورمی در ایالات متحده، که نشان دهنده نگرانی روز افزون سرمایه داران از سیاستهای نامتعارف بانک فدرال است، موجب افزایش تقاضا برای خرید طلا شده است. همچنان، اعلام موضع جدید بانک مرکزی روسیه در خصوص افزایش میزان ذخایر فیزیکی طلا، یکی دیگر از دلایل اصلی صعود قیمت طلا محسوب می شود. در روز سه شنبه ریسک گریزی با شدت بیشتری به بازارهای مالی بازگشت و در پی آن، شاخصهای سهام به شدت

سقوط کردند. با این شرایط، معامله گران به خرید طلا، دلار و اوراق قرضه اقبال بیشتری نشان دادند. عامل اصلی ایجاد این شرایط، گزارش موسسه رتبه بندی مودیز (Moody's) بود که در آن آمده بود، آنها قصد دارند رتبه اعتباری برخی از بانکهای اروپایی را مورد بررسی مجدد قرار دهند. این ارزیابی جدید در پی وخیم تر شدن اوضاع اقتصادی بخش اروپایی شرقی صورت می‌گیرد و از سوی دیگر، به کاهش رتبه اعتباری اوراق قرضه دولتی منطقه نیز اشاره خواهد داشت. در هفته‌های گذشته، میزان اسپرد CDS به دلیل نگرانی هایی که از وضعیت اقتصادی ایرلند شکل گرفته بود، افزایش یافت. روز چهارشنبه دلار آمریکا نوسانات متفاوتی را تجربه کرد: انتشار اخبار متعدد اقتصادی و اعلام برنامه جدید رئیس جمهور اوباما برای مقابله با سقوط بازار مسکن از جمله دلایل این تغییرات بود. در معاملات این روز، پس از اعلام برنامه ۷۵ میلیارد دلاری دولت امریکا که به منظور ایجاد ثبات در وضعیت بازار مسکن - عامل اصلی شروع سقوط اقتصادی از سال ۲۰۰۶ - صورت می‌گیرد، دلار در برابر استرلینگ، یورو، فرانک سوئیس و ین تقویت شد. در میان سایر نوسانات قیمت بازار، ین ژاپن تغییرات قابل توجهی داشت: نکته قابل توجه در این روز این بود که پس از ظهر علایمی از بهبود ریسک گریزی در بازارهای مالی، ین ژاپن در برابر دلار ضعیف شد اما اکنون سوال اینجاست که آیا این روند پایدار باقی خواهد ماند؟ با توجه به نقش سنتی ین به عنوان ارز مطمئن بازار، احتمال استمرار روند نزولی آن چندان زیاد نیست اما با توجه به انتشار آمارهای ضعیف اقتصادی در این کشور، که دومین اقتصاد بزرگ جهان است، بازگشت سرمایه به داخل کشور رو به کاهش است. اقتصاددانان پیش‌بینی می‌کنند که میزان رشد اقتصادی ژاپن در دوره سالانه به رقم $11/6$ - درصد کاهش یابد و همچنین، اقتصاد سایر مناطق نیز از جمله منطقه یورو با $1/2$ - درصد، انگلیس با $1/8$ - درصد و ایالات متحده با $3/8$ - درصد کاهش مواجه شوند. روزهای پایانی هفته گذشته به سرمایه گذاران و بازارها این فرصت را داد تا رویدادهای طی هفته را بررسی نمایند. طی این هفته، شاهد انتشار اخبار و رویدادهای مهمی در بازار بودیم که در نتیجه آن، جهت حرکت روند بازار برای سرمایه گذاران طی هفته آینده را مبهم و پیچیده ساخت اما چیزی که از آن اطمینان داریم آنکه، نقدینگی همچنان حرف اول را می‌زند و ریسک گریزی کماکان رو به افزایش است . آقای اوباما، رئیس

جمهور ایالات متحده، هفته گذشته طرحی را برای نجات بخش مسکن اعلام نمود که در راستای طرح تجدید نظر شده TARP پیشین که اکنون با نام "TALF" برای احیای رشد اقتصادی کشور به تصویب رسیده است، خواهد بود. در بازارهای معاملاتی، تقاضا برای دلار همچنان رو به افزایش است و در نتیجه، شاهد تقویت و صعود دلار هستیم. در این میان، ادامه ورود سرمایه‌ها از خارج به داخل کشور و اتخاذ سیاست حمایت از صنایع و تولیدات داخلی (که به Protectionism معروف است)، حرکت صعودی دلار را شدت بیشتری خواهد بخشید. نکته مهم و قابل توجه آنکه، بیش از نیمی از سهام و دارایی‌ها در ایالات متحده، سرمایه‌گذاری خارجی است و در صورت خروج این سرمایه‌ها از بازارهای ایالات متحده، به دلار آسیب شدیدی وارد خواهد شد.

ب- اقتصاد داخلی

نرخ بیکاری انگلیس برای دوازدهمین ماه متوالی در ماه ژانویه افزایش یافت. نرخ افزایش مدعیان دریافت بیمه بیکاری در ماه ژانویه به ۳/۸ درصد افزایش یافت. این نرخ در ماه دسامبر سال گذشته ۳/۶ درصد بود. در حالیکه تعداد بیکاران به عدد مورد انتظار ۲ میلیون نفر نرسید اما این موضوع نمی‌تواند نکته چندان مثبتی تلقی گردد. بیکاری از نظر اقتصادی ماهیتی تأخیری دارد. با توجه به کاهش قابل توجه حجم فعالیتهای اقتصادی در سه ماهه چهارم سال گذشته میلادی (از ۰/۶ درصد در سه ماهه سوم به ۱/۵ درصد در سه ماهه چهارم) بعید به نظر می‌رسد که این کاهش قابل توجه در افزایش بیکاری اخیر انعکاس یافته باشد. حتی این احتمال وجود دارد که با توجه به وحامت اوضاع اقتصادی انگلیس تعداد بیکاران این کشور تا آخر سال ۲۰۱۰ به ۳/۵ میلیون نفر برسد که یک فاجعه برای حزب کارگر که از ۱۲ سال پیش تا کنون قدرت را در اختیار دارد محسوب می‌گردد. کسری تجاری انگلیس در ماه دسامبر به لطف کاهش جهانی قیمت نفت و محصولات پتروشیمی کاهش یافت. در واقع کسری تجاری به وسطه کاهش ارزش واردات کاهش یافته است. از سویی دیگر شاخص مهم خرده فروشی که در ماه دسامبر ۳/۳ درصد کاهش یافته بود در ماه ژانویه با ۱/۱ درصد افزایش روبرو شد. علت

افزایش خرده فروشی از یک طرف افزایش قیمت مواد غذایی نسبت به مدت مشابه سال قبل است و از سوی دیگر تخفیف قابل توجه در قیمت اقلام غیر خوراکی باعث شده است تا از آهنگ کاهش تقاضا برای این اقلام کاسته شود. اما بحران مسکن در انگلیس همچنان وحیم گزارش می شود. سرعت کاهش قیمت مسکن در ماه ژانویه حتی از ماه دسامبر سال گذشته پیشی گرفت و چشم انداز بازار مسکن این کشور پس از آنکه تعداد فروش خانه های تکمیل شده کاهش یافت تاریک تر شده است.

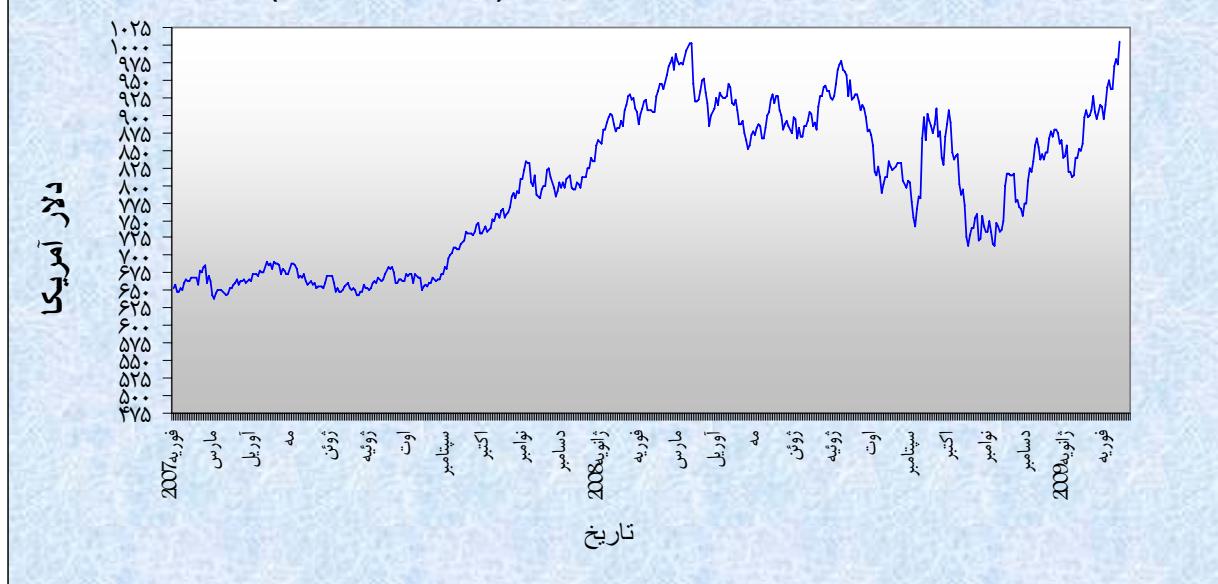
عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس												
سال ۲۰۰۸												
دسامبر	نومبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئنیه	ژوئن	۴	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	ماه
۳/۶	۳/۳	۳/۱	۲/۹	۲/۸	۲/۷	۲/۶	۲/۶	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	نرخ بیکاری (به درصد)
	-۶/۸۸	-۶/۵۹	-۶/۳	-۸/۸۷	-۱۶/۴	-۱۵/۷	-۱۴/۷۳	-۱۵/۰۴	-۱۴/۸۸	-۱۴/۹۰	-۱۵/۶	موازنۀ تجارتی (به میلیارد دلار)
-۱/۷	-۲/۵	-۱/۷	-۰/۳	-۰/۱	-۰/۴	-۰/۱	-۰/۹	۰/۲	-۰/۵	۰/۳	-۰/۱	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
۳/۱	۴/۱	۴/۵	۵/۲	۴/۷	۴/۴	۳/۸	۳/۳	۳	۲/۵	۲/۵	۲/۲	تغییر سالانه در شاخص قیمت صرف کننده (به درصد)
سه ماهه چهارم ۲۰۰۸			سه ماهه سوم ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
-۱/۵			-۰/۶			۱/۵			۳/۲			

۵- طلا

متوسط قیمت طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط قیمت آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک $5/89$ درصد افزایش یافت. به نرخهای آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته قیمت هر اونس طلا در محدوده $1005/40 - 969/35$ دلار، در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات قیمت طلا عمدها تحت تأثیر نگرانی نسبت به دورنمای اقتصاد جهان، نگرانی نسبت به دورنمای عملکرد بانکهای اروپایی، کاهش شاخص‌های قیمت سهام، تصمیم روسیه به افزایش سهم طلا در ذخایر خارجی خود و برخی از موارد دیگر قرار داشت. از همان آغاز هفته گذشته ارقام اقتصادی منتشره در جهان حکایت از کاهش شدید ($3/3$ درصدی) تولید ناخالص داخلی سه ماهه چهارم سال گذشته میلادی ژاپن، ادامه کاهش شدید تولیدات صنعتی و خانه‌های شروع به ساخت آمریکا در ماه ژانویه و ادامه افزایش شدید تعداد بیکاران در روسیه در ماه ژانویه، داشت. علاوه بر آن اعلام برنامه‌های جدید دولت آمریکا برای تحرک اقتصاد کشور و برای جلوگیری از مصادره خانه‌های در رهن بانکها، نگرانی به افزایش شدید عرضه دلار و افزایش شدید کسری بودجه این کشور را تقویت کرد. همچنین شاخصهای قیمت سهام در آمریکا و سایر کشورهای

نمودار نوسانات قیمت هر اونس طلا به دلار آمریکا(آخر وقت بازار نیویورک)

صنعتی جهان نیز به شدت سیر نزولی را می پیمودند. بطوریکه در روز جمعه گذشته شاخص قیمت سهام داوجونز به پایین ترین سطح ۶/۵ سال گذشته رسید. مؤسسات رتبه بندی اعتباری نیز نسبت به عملکرد ضعیف بانکهای غربی در اروپای شرقی هشدار دادند. در چنین شرایطی طلا به صورت مأمن مناسبی برای سرمایه گذاری درآمد. حتی در روز سه شنبه گذشته بانک مرکزی روسیه اعلام کرد که در صدد افزایش سهم طلا در ذخایر خارجی را به ۱۰/۰ درصد افزایش خواهد داد. به این ترتیب باید انتظار داشت که ذخایر طلای بانک مرکزی روسیه از ۴۹۵/۹ تن در پایان دسامبر ۲۰۰۸ میلادی به حدود ۱۲۰۰ تن در ماههای آینده افزایش یابد. احتمال پیروی سایر بانکهای مرکزی از روسیه در ماههای آینده وجود دارد. موارد مذکور سبب شد تا قیمت طلا در طول هفتۀ سیر صعودی شدیدی داشته باشد و حتی در مقطعی از روز جمعه به هر اونس ۱۰۰۵/۴۰ دلار، یعنی به بالاترین سطح خود از ۱۸ مارس سال ۲۰۰۸ میلادی به بعد رسید. لازم بذکر است که قیمت هراونس طلا در ۱۷ مارس سال ۲۰۰۸ میلادی در بازار نیویورک به ۱۰۳۳/۹۰ دلار، یعنی به بالاترین سطح تاریخی خود صعود کرده بود.

٦- نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۳/۲۳ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته قبل هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۴۰/۱۸-۳۴/۹۳ دلار معامله گردید.

نوسانات بهای نفت خام طی هفته گذشته ، به طور عمده تحت تأثیر سطح ذخایر نفتی،

میزان ریسک پذیری معامله گران، اوضاع اقتصاد جهانی و برخی موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه، بازار نفت نیویورک به مناسبت تعطیلات رسمی بسته بود. در روز سه شنبه، نگرانیهای ناشی از رکود اقتصادی بر بازار نفت حکمفرما بود. اوضاع رو به وخامت در اقتصادهای نوظهور اروپایی موجب افت بازار سهام در این منطقه گشته و سرمایه‌ها را به سوی داراییهای کم ریسک تر نظری طلا و اوراق قرضه سوق داد. این وضعیت بطور مشابهی در آمریکا نیز برقرار بود و بازار سهام و نفت را متأثر از خود ساخت. از سوی دیگر کارشناسان طبق برآوردهای خود انتظار داشتند که میزان تقاضا برای سوخت در طول هفته بیش از حد معمول باشد. در روز چهارشنبه، بر اساس نظرسنجی‌های به عمل آمده پیش از انتشار ارقام هفتگی موجودی انبار نفت آمریکا، پیش‌بینی می‌شد که ذخایر نفت خام این کشور به میزان ۳/۰ میلیون بشکه با افزایش مواجه شده باشد. در نتیجه عوامل مذکور قیمت نفت در دو روز کاری اول هفته سیر نزولی پیمود. در روز پنج شنبه با انتشار گزارش اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا مشخص شد که موجودی انبار نفت خام این کشور در هفته منتهی به ۱۳ فوریه ۲۰۰ هزار بشکه کاهش یافته است. موجودی انبار نفت حرارتی و دیزل نیز طی همین مدت ۸۰۰ هزار بشکه کاهش نشان داد. به همین سبب بهای نفت نزدیک به ۱۴ درصد ترقی یافت.

گزارش اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا(EIA) مختصراً به شرح جدول زیر می‌باشد :

جدول ۱- موجودی انبار نفت آمریکا

درصد تغییر نسبت به مدت مشابه سال قبل	درصد تغییر نسبت به هفته ماقبل	موجودی انبار در هفته منتهی به (ارقام به میلیون بشکه)	تولیدات
۱۷/۴۵	-۰/۰۶	۳۵۰/۶	نفت خام
-۵/۸۵	-۰/۵۶	۱۴۰/۸	نفت حرارتی و دیزل
۱۳/۱۸	۰/۵۱	۲۱۸/۷	بنزین

ترقی زیاد قیمت نفت در روز پنج شنبه شرایط مساعدی برای تصحیحات تکنیکی در روز جمعه فراهم نمود. از سوی دیگر، گسترش نگرانیها نسبت به اوضاع بخش بانکی در سطح دنیا طی روز جمعه موجب خرید داراییهای مطمئن تر نظری طلا و دلار و افزایش ارزش این داراییها گردید.

طبیعی است که در شرایط ریسک گریزی، بازار سهام آسیب پذیری زیادی دارد؛ چنانکه شاخص داوجونز در این روز به پایین ترین سطح خود طی شش سال گذشته رسید. این عوامل سبب شد که قیمت نفت در آخرین روز هفته تنزل نماید.

جدول ۲- قیمت نفت خام در هفته منتهی به ۲۰ فوریه ۲۰۰۹

متوسط هفته	۲۰ فوریه	جمعه فوریه	۱۹ فوریه	چهارشنبه فوریه	۱۷ فوریه	سه شنبه فوریه	دوشنبه فوریه	عنوان روزهای هفته
۴۱/۵۵	۴۱/۸۹	۴۱/۹۹		۳۹/۵۵	۴۱/۰۳	۴۲/۳۱		نفت برنت
۳۸/۱۴	۴۰/۰۳	۴۰/۱۸		۳۷/۴۱	۳۴/۹۳	تعطیل		نفت پایه آمریکا
۴۲/۸۵	--	۴۱/۷۹		۴۲/۳۰	۴۳/۴۷	۴۳/۸۵		نفت اوپک